

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: K3-19P/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7523200477
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Gazdagová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7523200477.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice sudkyňou JUDr. Andreou Gazdagovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. B., nar.X.X.XXXX, trvale bytom C. D. XXX, t.č. umiestnenú v Centre pre deti a rodiny Nižná Kamenica, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom E. F. E., vyšším súdnym úradníkom Okresného súdu Košice I, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, dieťaťa rodičov matky G. E., nar.XX.X.XXXX, bytom C. D. XXX a otca nebohého H. B., nar.X.X.XXXX, zomrelého 3.9.2016, v konaní o zmenu zariadenia u maloletého dieťaťa v ústavnej starostlivosti a o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn.: 9P/8/2018 - 31 zo dňa 7.3.2018 v časti rozsudku upravujúcej výkon ústavnej starostlivosti u maloletej A. B., nar. X.X.XXXX takto:

P r e m i e s t ň u j e maloletú A. B., nar. X.X.XXXX v rámci nariadenej ústavnej starostlivosti zo zariadenia Centrum pre deti a rodiny I. H. do zariadenia Reedukačné centrum J., K. XXX, XXX XX J..

Matka je p o v i n n á prispievať na výživu maloletej A. mesačne sumou vo výške 30% životného minima určenej zákonom č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení, vždy do 20.dňa v každom mesiaci vopred, na účet zariadenia, v ktorom bude maloletá umiestnená a to počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

II. R u š í neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice - okolie, sp. zn.: 19P/17/2023 zo dňa 2.2.2023, ktorým bola maloletá A. B., nar. X.X.XXXX zverená do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra J., K. XXX, XXX XX J. a to počnúc právoplatnosťou výroku I. tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 25.1.2023 podal ÚPSVaR v Košiciach na Okresnom súde Košice - okolie návrh na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti u maloletej A. B., nar.X.X.XXXX, spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal, aby súd rozhodol o zverení maloletej A. do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Bačkov. Vo veci samej navrhol zmeniť výkon ústavnej starostlivosti zo zariadenia Centrum pre deti a rodiny I. H. do zariadenia Reedukačné centrum Bačkov.

2. Návrh odôvodnil tým, že maloletá A. navštevuje 8.ročník na ZŠ v Ruskove, jej správanie je dlhodobou riešené, bola jej stanovená diagnóza mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a potrebou pozorovania a liečby. Prvýkrát bola maloletá hospitalizovaná na detskom psychiatrickom oddelení v Michalovciach pre zhoršenie psychického stavu v centre. Na odporúčanie nemocnice bola maloletá A. následne hospitalizovaná v Detskej psychiatrickej liečebni v Hrani. Maloletej Frederike boli v centre stanovené pravidlá, na ktoré reagovala spočiatku adekvátne a bez problémov, avšak

dominantné a manipulatívne správanie bolo prítomné, taktiež aj šikanovanie jednej zverenkyne centra. Výraznejšie zhoršenie správania nastalo v marci 2022, kedy bola dieťaťu pozmenená farmakologická liečba, ktorú odmietala a zámerne neužívala. V júni 2022 boli s maloletou spísané jasné pravidlá, ktorých porušenie malo mať za následok podanie depotného lieku/hospitalizáciu. Počas letných prázdnin 2022 bola maloletá umiestnená vo viacerých skupinách, kde vykazovala taktiež negativistické, vulgárne a agresívne správanie. Maloletá A. sa taktiež priznala aj k užitiu marihuany počas leta. Psychický stav maloletej si vyžiadal viaceré konzultácie s pedopsychiatrom a vyšetrenie u klinického psychológa. Z psychologickéj správy vyplýva uvedenie dieťaťa svojho správania, avšak nedostatočná sebakontrola, pričom je prítomná aj depresívna symptomatika, paranoidné ladenie a smútok, následne vyúsťujúci do impulzívnych reakcií a výbuchov zlosti. S maloletou A. boli v centre vedené terapeutické sedenia, ktoré však nemali dlhodobý efekt na zlepšenie správania. Dňa 22.12.2022 bol dieťaťu podaný depotný liek. Jej správanie bolo istý čas normalizované, čo však mohlo súvisieť skôr s odchodom starších dievčat do inej skupiny. Vychovávateľky poukazovali na dominantné a direktívne správanie voči mladším deťom. Momentálne nastalo u maloletej výrazné behaviorálne zhoršenie. Maloletá nerešpektuje pravidlá, správa sa vulgárne voči vychovávateľom a deťom, vyhýba sa školskej dochádzke, nemá prítomnú empatiu a sebakritickosť a sú prítomné agresívne prejavy a šikanovanie mladších detí. Odmieta taktiež farmakologickú liečbu. Centrum pre deti a rodiny I. H. v správe uviedli, že takého správania nemožno tolerovať a negatívne ovplyvňuje aj správanie a prežívanie iných detí, pričom narúša fungovanie celej skupiny.

3. Z vyjadrenia vychovávateľov vyplýva, že maloletá A. sa často správa neadekvátne, hlavne podľa toho v akej psychickej pohode sa nachádza. Všetko na skupine komentuje, hlavne stravu, podkopáva autoritu vychovávateľov, odmieta služby. Je drzá, správa sa arogantne, nerešpektuje príkazy, hreší nahlas na vychovávateľov. Je veľmi zlým príkladom pre ostatné deti a dehonestuje prácu vychovávateľov. Mladšie deti šikanuje aj slovne, ale aj fyzicky. Neučí sa a nechce chodiť do školy, vyhovára sa na rôzne bolesti, aby

mohla ostať doma. Počas vianočných prázdnin konzumovala na izbe spolu so staršími dievčatami alkohol. Svojevoľne chodí fajčiť kedy jej napadne, ale aj vonku, napriek zákazu. Nemá problém si zapáliť cigaretu aj na izbe. Centrum pre deti a rodiny I. H. žiada o zmenu zariadenia u maloletej.

4. Matka maloletej sa k návrhu nevyjadrila písomne, na pojednávanie sa nedostavila, aj keď bola riadne a včas predvolaná, súd pojednával v jej neprítomnosti.

5. Súd vykonal dokazovanie vyjadrením ÚPSVaR v Košiciach, oboznámením sa listinných dôkazov a pripojených spisov a zistil tento skutočný stav vo veci:

6. Maloletá A. pochádza z družobného vzťahu E. G., nar. XX.XX.XXXX a nebohého Horvátha Karola. Z toho vzťahu pochádzajú ešte maloleté deti G. a G. B.. K maloletým deťom E. C. a H. otcovstvo uznané ani určené nebolo. Zo vzťahu matky a otca L. B., nar. X.X.XXXX pochádza M. B., nar. XX.X.XXXX.

7. Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 9P/8/2018 zo dňa 07.03.2018, právoplatným dňa 19.07.2018 bola u maloletej nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Nižná Kamenica.

8. Na ÚPSVaR v Košiciach bola dňa 24.01.2023 doručená žiadosť Centra pre deti a rodiny I. H. o podanie návrhu na zmenu zariadenia do Reedukačného centra Bačkov. Dôvodom je zhoršujúce sa správanie maloletej A. napriek aplikovaným farmakologickým a terapeutickým postupom. Po konzultáciách s pedopsychiatrom existuje predpoklad, podľa ktorého je vyššia pravdepodobnosť úpravy a korigovania narušených vzorcov správania v podmienkach špecializovaného zariadenia.

9. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č.k. 19P/17/2023 zo dňa 2.2.2023, právoplatným dňa 17.3.2023 bola mal. A. B., nar. X.X.XXXX neodkladne zverená do dočasnej starostlivosti L. N. J., K. XXX, XXX XX J..

10. Zo správy Reedukačného centra Bačkov vyplýva, že mal. Frederika bola prijatá do zariadenia dňa 16.3.2023. V školskom roku 2022/2023 je žiačkou 8. ročníka v ŠZŠ, rok školskej dochádzky deviaty. Mal. Frederika sa v škole rýchlo adaptovala prostrediu a kolektívu triedy. Vo vzdelávacom procese pracuje adekvátne svojej mentálnej úrovni. V porovnaní s ďalšími žiakmi triedy dosahuje nadpriemerné vyučovacie výsledky. Pedagogických pracovníkov rešpektuje. Adaptačný proces vo výchove prebiehal bez problémov. Mal. Frederika tvrdí, že to tu nezvláda a preto došlo k pokusu o sebapoškodenie. Po tomto čine je u Frederiky badať zlepšenie správania a začleňovanie sa do kolektívu. Mal. Frederika pravidelne užíva lieky a absolvuje psychoterapie u psychológa zariadenia. Reedukačné centrum J. odporúča aj naďalej pokračovať v prevýchovnom procese.

11. Dňa 19.4.2023 vykonal ÚPSVaR v Košiciach neohlásené šetrenie v domácnosti matky v obci Veľká Ida. Matka maloletej uviedla, že v domácnosti býva so svojou matkou, bratom E. E., dcérou M. a druhom L. B.. Zariadenie domácnosti je len to najzákladnejšie. Hygiena domácnosti je na nízkej úrovni. Kúria pieckou na tuhé palivo. Domácnosť je elektrifikovaná, vodu si donášajú zo spoločnej studne. Mal. Anastázia je toho času zdravá. Matka maloletej počas rozhovoru uviedla, že je opäť tehotná v 3. mesiaci. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa vo výške 360 eur. Matka maloletej Frederiky bola informovaná o problémovom správaní maloletej v Centre pre deti a rodiny I. H. a že zo strany úradu bol podaný návrh na zmenu zariadenia do Reedukačného centra Bačkov. Dňa 23.01.2023 Reedukačné centrum Bačkov vyjadrilo súhlas so zmenou zariadenia a súhlasí s prijatím maloletej A. do zariadenia.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihladne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 81 ods.1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

16. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

17. Vzhľadom k tomu, že bolo potrebné maloletú Frederiku premiestniť v rámci nariadenej ústavnej starostlivosti do iného zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, súd upravil aj vyživovaciu povinnosť matky k maloletej tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Nakoľko príjem matky nedovoľuje platiť výživné na maloletú vo vyššej sume, vyživovaciu povinnosť matke určil v zákonnej minimálnej sume, ktorú bude matka poukazovať na účet zariadenia, kde bude maloletá umiestnená.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany, alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62ods. 2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.